

Yttrande avseende Motion "Verka för offentligt drivna vårdboende"

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att översända tjänsteskrivelsen daterad den 31 maj 2021 som socialnämndens svar på motionen

Sammanfattning

Motion angående att verka för offentligt drivna vårdboende (V) har inlämnats till kommunfullmäktige.

Vänsterpartiet yrkar att kommunfullmäktige ger uppdrag till kommunstyrelsen att verka för att Skånes kommuner bygger upp ett system för att möjliggöra fler offentligt drivna vårdboenden istället för att genomföra ramupphandlingar för vårdboenden.

Yttrandet innehåller ett förslag på svar på motionen.

Underlag för beslutet

- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-05-31 (denna skrivelse)
- Motion för att verka för offentligt drivna vårdboende, Vänsterpartiet, 2020-06-03

Ärendet

Vänsterpartiets Helen Falk och Sven-Bertil Persson för i motionen fram förslaget att kommunfullmäktige ger uppdrag till kommunstyrelsen att verka för att Skånes kommuner bygger upp ett system för att möjliggöra fler offentligt drivna vårdboenden istället för att genomföra ramupphandlingar för vårdboenden.

I motionen beskrivs hur Kommunförbundet Skåne (numera Skånes kommuner) genomför ett stort antal ramupphandlingar av olika specialiserade verksamheter såsom vårdboende, särskilda boende

2020-05-31

Diarienummer

SO 2021/0085

för äldre, LSS-boenden, HVB-hem och vård för personer med missbruk. Skånes kommuner ansvarar för upphandling och avtalsuppföljning medan varje enskild kommun anlitar leverantörer utifrån ramavtalet. Vid framtagande av kravspecifikation ingår idag kommunmedarbetare i olika expert- och referensgrupper.

I motionen framgår att Helen Falk och Sven-Bertil Persson anser att Skånes kommuner ska förändra inriktningen till att samordna boenden och behandlingsformer i de olika kommunerna. Syftet med förändringen är att öka insynen och ansvarsutkrävande och möjliggöra en verksamhet fri från vinstintressen.

I motionen nämns bolaget VoB Syd AB som idag ägs av Skånes kommuner och Kommunalförbundet Kronoberg. Det önskas att exempelvis VoB Syd AB får ett utökat uppdrag. Ett gemensamt ägt kommunalt vårdbolag behöver inte upphandlas utan platserna kan samnyttjas av kommunerna. Motionen avslutas med ett resonemang kring att Skånes kommuner skulle kunna bidra till en samordnande funktion för att möjliggöra ett samutnyttjande av kommunala verksamheter vilket skulle vara bättre än privata upphandlingar eftersom det ger möjlighet till insyn och kontroll över kvaliteten och ökad flexibilitet.

Socialförvaltningens yttrande

Socialförvaltningen i Lund har under lång tid haft som strategi att söka samarbete med andra kommuner samt med Region Skåne för att utveckla ändamålsenliga insatser med hög kvalitet. Genom samarbete möjliggörs ofta att särskild kompetens och specialisering kan nå fler medborgare. Ofta har det startats på initiativ av medarbetare och chefer som ett projekt och har efterhand kunnat införlivas i den ordinarie verksamheten. I hög grad har de finansiella samordningsförbunden (FINSAM) i Mellersta Skåne bidragit med politiska prioriteringar för att möjliggöra flera av de senaste gemensamma verksamheterna i Mellersta Skåne. Det finns idag inga gemensamma vårdboende utan verksamheter som erbjuder stöd i öppenvård i Lunds kommun.

I Lund finns ett flertal exempel på samverkanslösningar med andra kommuner och i hög grad även med hälso- och sjukvården. Lund har i kommunsamverkan i Mellersta Skåne ansvar för den del av verksamheten som är socialtjänst. Verksamheterna regleras genom avtal och följs upp av en styrgrupp för varje verksamhet. Exempel på verksamheter som drivs i samverkan:

- Unga Vuxna-mottagning tillsammans med primärvård och två kommuner

2020-05-31

Diarienummer

SO 2021/0085

- Mariamottagning mellersta tillsammans med Barn- och ungdomspsykiatrin, Vuxenpsykiatrin samt fem kommuner.
- Kriscentrum tillsammans med sju kommuner.
- Familjerådgivningen tillsammans med fem kommuner.
- Barnahus Mellersta tillsammans med sju kommuner.

Det senaste tillskottet är ett FACT-team med vuxenpsykiatrin som erbjuder ett flexibelt stöd till personer med omfattande problematik. Socialförvaltningen i Lund har en lång erfarenhet av att vara huvudmannen för många gemensamma verksamheter och bedömer att formerna för styrning och finansiering behöver fortsätta att utvecklas. I hög grad handlar det om att stärka arbetet med att utveckla verksamheterna utifrån att behov förändras och det kräver att alla medverkande parter kan gå i takt i förändringsarbetet.

Sedan år 2021 ansvarar Lund för ett nytt samordningsuppdrag i Mellersta Skåne som avser alla de åtta kommunerna (Burlöv, Staffanstorps, Lund, Kävlinge, Lomma, Eslöv, Höör och Hörby) samt regionens verksamhet. Samarbetet ska ta fram en lokal överenskommelse kring psykisk ohälsa, barn samt missbruk- och beroende samt samordna insatser för att stärka arbetet inom nämnda områden. Ett annat uppdrag är att utveckla samverkan inom individ- och familjeomsorgen. Detta delregionala uppdrag följer en struktur som finns i övriga Skåne där kommuner har samordnat sig tillsammans med regionala verksamheter. Det finns även en regional tjänstemannagrupp för hela Skåne (Regional samverkansgrupp psykiatri) som leds av Skånes kommuner och Region Skåne.

Det är viktigt med ett politiskt intresse för att stärka samverkan mellan kommuner för att utveckla socialtjänstens insatser i Skåne och att det är en viktig uppgift för Skånes kommuner. Uppgiften och kommunernas roll kan stärkas genom en ny socialtjänstlag som delvis syftar till att bidra till en mer likvärdig socialtjänst i riket. Utöver ny socialtjänstlag pågår en nationell utredning kring samsjuklighet (personer med missbruk och beroendeproblematik med psykisk ohälsa) där ett av förslagen är att behandling och vård ska ske av den regionala huvudmannen. Kommunernas ansvar i utredningen kommer i högre grad vara att möjliggöra stöd i hemmet. En sådan förändring skulle innebära att kommunerna inte längre skulle ha ansvar för ett flertal insatser som idag finns inom Skånes kommuners ramavtal.

Det är viktigt att i samverkan fortsätta följa de nya nationella utredningarna och lagförslagen samt verka för att identifiera olika målgruppers skilda behov. För vissa målgrupper finns det goda

2020-05-31

Diarienummer

SO 2021/0085

resultat genom att ett ändamålsenligt stöd ges i närhet till hemmet och det övriga nätverket. För andra målgrupper kan det finnas skäl till ett avstånd till familj och nätverk. Ramupphandlingen genom Skånes kommuner bidrar idag till en mångfald i val av insatser och geografisk placering som i många fall är nödvändiga. Socialförvaltningen ser idag många positiva aspekter med nuvarande ramupphandlingar och det samordnade arbete som Skånes kommuner utför. Med ett stärkt politiskt intresse för samverkan över kommungränserna för sociala frågor vore det angeläget att först ha fokus på målgruppers behov och därefter värdera vilka samverkansformer och/eller driftsformer som bäst möter dessa behov.

Beredning

Ärendet har tagits fram av förvaltningens utvecklingsenhet i samråd med verksamhetschefer.

Barnets bästa

Motionen berör förslag på förändrade driftsformer för vård- och behandling av barn och unga jämfört med nuvarande avtal enligt lag om offentlig upphandling. Samhället har ett stort ansvar för barn- och unga i samhällsvård. Viktiga bestämmelser är att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och insatser som berör vården. Att barn har rätt att framföra sina åsikter och att hänsyn tas till dem utifrån ålder och mognad och att socialnämnden har ett sammanhållande ansvar för att barn och unga som placerats utanför det egna hemmet får god vård. Ovan principer gäller oavsett driftsform.

Föredragning

Socialförvaltningen anser att det vore positivt med ett politiskt intresse att stärka samverkan mellan kommuner för att utveckla socialtjänstens insatser i Skåne. Det är viktigt att i samverkan följa de nya nationella utredningarna och lagförslagen samt verka för att identifiera olika målgruppers skilda behov. Ramupphandlingen genom Skånes kommuner bidrar idag till en mångfald i val av insatser och geografisk placering som i många fall är nödvändiga. Med ett stärkt politiskt intresse för samverkan över kommungränserna för socialtjänsten vore det angeläget att ha fokus på målgruppers behov och därefter värdera vilka samverkansformer och/eller driftsformer som bäst möter dessa behov.

Socialförvaltningen i Lund har en lång erfarenhet av att söka samarbete med andra kommuner samt med Region Skåne för att utveckla ändamålsenliga insatser med hög kvalitet. Genom

2020-05-31

Diarienummer

SO 2021/0085

samarbete möjliggörs ofta att särskild kompetens och specialisering kan nå fler brukare. Socialförvaltningen är huvudman för många gemensamma verksamheter och bedömer att formerna för styrning och finansiering behöver fortsätta att utvecklas för dessa verksamheter.

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen

För kännedom: